

20
років
ІНУ «ОЮА»

Новітні
кримінально-правові
дослідження
•2017•

Національний університет
«Одеська юридична академія»

Міністерство освіти і науки України
Громадська організація
«Всеукраїнська асоціація кримінального права»
Миколаївський інститут права
Національного університету
«Одеська юридична академія»

**НОВІТНІ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
• 2 0 1 7 •**

Збірник наукових праць

Миколаїв
«Ліон»
2017.

УДК 343.2/.7
Н73

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР:

доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та інших кримінально-правових дисциплін Миколаївського інституту права Національного університету «Одеська юридична академія» **Козаченко О. В.**

*Збірник наукових праць за матеріалами
Міжнародної наукової Інтернет-конференції
«Новітні кримінально-правові дослідження - 2017»,
20 квітня 2017 року,
Миколаївський інститут права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Новітні кримінально-правові дослідження - 2017 : збірник наукових праць / відп. ред. д-р юрид. наук, проф. О. В. Козаченко. — Миколаїв : Іліон, 2017. — 386 с.
ISBN 978-617-534-403-3

До збірника наукових праць увійшли матеріали, які були представлені у вигляді доповідей під час проведення Міжнародної наукової Інтернет-конференції «Новітні кримінально-правові дослідження - 2017». Автори наукових праць, якими виступили як відомі дослідники кримінально-правових проблем, так і молоді науковці досліджують актуальні питання становлення, сучасного стану і перспектив подальшого розвитку кримінального права та інших суміжних галузей права та окремих юридичних дисциплін кримінально-правового циклу, пропонуючи власні концепти вирішення нагальних проблем, сформованих соціальним викликом сьогодення.

Видання присвячене 20-й річниці заснування Національного університету «Одеська юридична академія».

УДК343.2/.7

© Миколаївський інститут права
Національного університету
«Одеська юридична академія», 2017

ISBN 978-617-534-403-3

ШАНОВНИЙ ЧИТАЧУ!

Перед Вами черговий збірник наукових праць, до якого включені найбільш цікаві результати досліджень, що були оприлюднені під час проведення Міжнародної наукової Інтернет конференції «Новітні кримінально-правові дослідження - 2017», яка традиційно, вже протягом останніх десяти років, проводилась на кафедрі кримінального права та інших кримінально-правових дисциплін Миколаївського інституту права Національного університету «Одеська юридична академія» 20 квітня 2017 року, і вдруге співорганізатором заходу виступила Всеукраїнська асоціація кримінального права. Це видання присвячене непересічній події в житті навчального закладу - 20-й річниці заснування Національного університету «Одеська юридична академія».

Національний університет «Одеська юридична академія» має багату історію та значні академічні традиції, оскільки вони сягають своїм корінням початку XIX сторіччя, часів заснування престижного навчального закладу закритого типу, який був названий на честь генерал-губернатора краю герцога Армана Єммануєля дю Плессі Рішельє - Рішельєвським, та подальшим відкриттям в його стінах юридичного факультету. Саме з цими історичними подіями пов'язується початок формування Одеської юридичної школи та її подальшого розвитку. Без перебільшення можна констатувати, що Університет сьогодні - це унікальне поєднання сучасного європейського підходу і класичних академічних традицій. Облаштована за останнім словом техніки матеріально-технічна база гармонійно поєднується з неповторною атмосферою єднання студентства.

Сьогодні Національний університет «Одеська юридична академія» - це стабільно висока якість освіти і затребуваність випускників на ринку праці, це визнаний міжнародний авторитет і великі академічні зв'язки з кращими вишами світу. Наш Університет динамічно розвивається і вдосконалюється,

Зокрема, у 2012 р. була оприлюднена низка рекомендацій робочих груп «Національний Конвент України щодо ЄС», які запропонували дорожню карту наближення українського законодавства до *Acquis* ЄС, у том числі й у сфері кримінальної юстиції: третя робоча група «Перспективи співробітництва України та ЄС у сфері юстиції, свободи та безпеки» зазначила принципову необхідність «розширення сфери застосування відновних і примирних процедур, створення нових процедур без застосування покарання, що сприяють виправленню особи, яка опинилася у конфлікті із законом, та попередженню вчинення нею нових злочинів».

У свою чергу, в Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, схваленої Указом Президента України від 20.05.2015 р., констатується, що «на сьогодні система правосуддя не виконує поставлені перед нею завдання на належному рівні». Стратегія наголошує на необхідності «вдосконалення матеріальної та процесуальної законодавчої бази для наближення українського законодавства до *Acquis* ЄС у секторі кримінальної юстиції». Але при цьому відновне правосуддя взагалі не згадується, не говорячи вже про кримінально-правову його складову.

З огляду на зазначене, наголосимо, що кримінально-правове заохочення є інструментом відновлення справедливості. При цьому, на відміну від покарання, воно забезпечує різносторонність вирішення завдань захисту особи, суспільства та держави від кримінально протиправних посягань. Заохочувальні кримінально-правові приписи складають матеріально-правову основу відновного правосуддя і втілюють можливості сторін конфлікту (включаючи державу) взаємовигідно вийти із ситуації. Таким чином, кримінально-правові заохочувальні норми є засадничими чинниками становлення оновленої моделі кримінальної юстиції.

УДК 343.21

ТОПЧІЙ Василь

ВПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ В КРИМІНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЯК ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ДІЯНЬ

На думку більшості науковців кримінальний проступок - це діяння, за яке передбачене покарання у виді арешту на строк не більше шести місяців, обмеження волі на строк до двох років або інше, більш м'яке покарання за винятком основного покарання у виді штрафу в розмірі понад тисячу неоподаткованих мінімумів доходів громадян [1].

В адміністративному праві визначено проступки як протиправна, винна дія чи бездіяльність, яка посягає на державний або громадський

порядок, власність, права і свободи громадян, встановлений порядок управління, за яке законодавством передбачена адміністративна відповідальність (ст. 10 КпАП).

Також, визначають адміністративний проступок як порушення загальнообов'язкових вимог громадянами, посадовими особами, незалежно від їх положення та службової підпорядкованості. Відповідальність за адміністративний проступок накладається певним законом спеціальними органами, а не вищою посадовою особою чи органом за підпорядкованістю. Видами адміністративних стягнень за досконалий адміністративний проступок є: попередження, штраф, виправні роботи, адміністративний арешт, конфіскація предмета, що був знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення [2].

Як бачимо вже є певна регламентація і законодавче закріплення проступку в адміністративну праві. Тож, необхідно врахувати положення про адміністративні проступки при визначенні кримінальних проступків.

Положення проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо запровадження інституту кримінальних проступків» ґрунтується на Концепції реформування кримінальної юстиції України, затвердженій Указом Президента України від 8 квітня 2008 року №311.

Під час підготовки проекту були враховані положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, відповідні вимоги Європейського Суду з прав людини, досвід країн Західної Європи (ФРН, Австрія, Швейцарія, Франція, Бельгія, Голландія, Італія, Іспанія) і Східної Європи (Естонія, Литва, Латвія, Польща, Словаччина) [3].

Наступним постає питання у розробленні та реалізації ефективного механізму впровадження інституту кримінальних проступків у національне законодавство, а саме у визначенні єдиного та обґрунтованого підходу до правової природи кримінального проступку, класифікації кримінально-караних діянь (кримінальних правопорушень) та раціоналізації заходів кримінально-правового регулювання за вчинення кримінальних проступків зокрема та визначених видів кримінальних правопорушень у цілому.

Кримінальним проступком пропонується вважати дії, за які передбачено покарання у вигляді арешту на термін не більше шести місяців або обмеження волі на термін до двох років. Всього до провини можуть віднести 30 статей Кримінального кодексу, зокрема, ст. 125 («умисне легке тілесне ушкодження»), ч. 1 ст. 185 («крадіжка»), ч. 1 ст. 186 («грабіж») і ч. 1 ст. 309 («незаконне виробництво, придбання, зберігання наркотичних засобів без мети збуту»). При цьому особи, які вчинили кримінальний проступок, не вважатимуться судимими, а осіб, які вчинили таке правопорушення вперше і розкаялися, пропонується звільняти

від відповідальності. На думку пана Малишева, це сприятиме декриміналізаціїлочинів, чого в інших зрозуміти не можна. Також Володимир Малишев у своєму законопроекті пропонує пом'якшити відповідальність за правопорушення у сфері виборчого законодавства. Так, за порушення ст. 159 КК («порушення таємниці голосування») передбачається зниження об'єму штрафів з двох років до одного року за умови виплати зарплати пропонується карати обмеженим терміном до двох років замість позбавлення волі на такий же термін, як зараз строк до двох років. Варто відзначити, що обраніше поняття «кримінальний проступок» пропонував ввести ще президент Віктор Ющенко, який у 2008 році затвердив концепцію реформування кримінальної юстиції. У 2008 році пропонував створити окремий Кодекс про кримінальні проступки. Пізніше, в 2012 році, кілька народніх депутатів внесли до Верховної Ради законопроект про введення в КК поняття «кримінальні проступки». Проте цю законопроект був відкликаний [4].

Кримінальні проступки - це дія, що становить порушення кримінального права, відповідно до європейських стандартів. Науковці пропонують певні адміністративні проступки, які не мають управлінського характеру, перевести у категорію кримінальних проступків. Відповідно до цього поняття кримінальні проступки будуть включати в себе частину адміністративних проступків, а злочини невеликої тяжкості - частину адміністративних проступків. Це незрозумілим послідовність введення поняття «кримінальний проступок» у законодавство України. Спочатку визначити процедуру розслідування даного правопорушення, а потім процесуальну сторону процесу визначити, що саме являє собою кримінальний проступок, саме матеріальну сторону. А тому на даний момент виникла парадоксальна ситуація. Існує процедура розслідування кримінального проступку, але не визначено, що це таке та чим регулюється кримінального проступку, але підсумовуючи вище зазначене, вбачається, якщо і постала необхідність впровадження кримінального проступку, то найближчим часом доцільним було б створення самостійного Кодексу кримінальних проступків.

Література:

- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.pravoconsult.com.ua/shlo-take-kriminalni-prostuouk-i-z-chim-jogo-yidyat-v-ukrayini/>
- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://mto.info/12-sistema-ta-vidnoshennya-administrativnih-prostupkiv>
- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ua.conudocs.org/docs/index/102982/>
- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbnews.com.ua/ua/news/102982/>

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

<i>Бичак О.</i>	Актуальні проблеми судової реформи в Україні.....	9
<i>Книженко О.</i>	До питання відповідальності за злочини проти основ національної безпеки.....	13
<i>Козаченко О.</i>	Спеціальні кримінально-правові заходи в системі примусових заходів впливу на поведінку правопорушника.....	17
<i>Лихова С., Лобода Ю.</i>	Особливості кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів за Кримінальним кодексом Литовської Республіки (порівняльно-правовий аспект).....	21
<i>Орловська Н.</i>	Кримінально-правове заохочення в контексті запровадження відновного правосуддя.....	23
<i>Топчій В.</i>	Впровадження кримінального проступку в кримінальне законодавство як декриміналізація діянь.....	26
<i>Фрісн.</i>	Кримінально-правова ідеологія (до питання про поняття).....	29
<i>Харченко В.</i>	Кримінально-правове забезпечення охорони права власності українського народу.....	32
<i>Храмцов О.</i>	Щодо затримання особи, що вчинила злочин, як обставини, що виключає злочинність діяння.....	37
<i>Хряпінський П.</i>	Щодо об'єкта складу правомірного, суспільно-корисного діяння у кримінальному праві України.....	41

РОЗДІЛ II

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ КРИМІНАЛІЗАЦІЙНИХ (ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЙНИХ) ПРОЦЕСІВ

<i>Гуртовенко О.</i>	Позитивно-правова криміналізація в світлі принципу збалансованості положень кримінального права.....	46
----------------------	--	----

<i>Дідківська Г.</i>	Соціально-психологічні історичні чинники криміналізації та декриміналізації діянь.....	50
<i>Биков К.</i>	Привласнення та розтрата майна як способи вчинення корупційного злочину (ч. 2 ст. 191 ККУ України).....	52
<i>Бельська Л.</i>	Мета як конструктивна ознака злочинної торгівлі людьми: порівняльно-правовий аналіз.....	56
<i>Давиденко М.</i>	Кримінальна відповідальність за вчинення статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості.....	60
<i>Давиденко И.</i>	Уголовная ответственность за притоносодержание в законодательстве европейских государств (выборочный анализ).....	65
<i>Іванов М.</i>	Зворотна дія кримінального закону в часі.....	70
<i>Конченко Н.</i>	Кримінальні правопорушення: поняття та значення.....	73
<i>Корінна О.</i>	Загальна характеристика бандитизму.....	76
<i>Кривобородов К.</i>	Порівняльно-правова характеристика некорисливих посягань проти власності за законодавством іноземних держав.....	79
<i>Летучий М.</i>	Порівняльний аналіз обставин, що виключають злочинність діяння, за законодавством зарубіжних країн.....	82
<i>Покрасов М.</i>	Проблеми кваліфікації умисного вбивства з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості.....	85
<i>Потривасва С.</i>	Дитина як об'єкт кримінально-правової охорони.....	90
<i>Пустовойтенко Т.</i>	Питання розмежування злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту з іншими злочинами.....	93
<i>Снеговий В.</i>	Порівняльно-правовий аналіз законодавства щодо протидії наркотичній злочинності в Україні та окремих країнах Європи.....	97

РОЗДІЛ III

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ІНШІ ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ВПЛИВУ: ПРОБЛЕМИ ПЕНАЛІЗАЦІЇ (ДЕПЕНАЛІЗАЦІЇ)

<i>Терентьев В.</i>	Квалификация преступления и ее значение.....	102
<i>Шпіляревич В.</i>	Кримінально-правові заходи безпеки та «небезпечний стан» особи у поглядах представників соціологічної школи кримінального права.....	106

Мусиченко О.	Оцінні поняття в Кримінальному кодексі України: до постановки проблеми.....	109
Борисова О.	Поняття та ознаки звільнення від покарання як особливого виду кримінально-правового заходу.	112
Баланенко А.	Порівняльно-правовий аналіз звільнення від покарання неповнолітніх за кримінальним законодавством України та окремих країн Європи....	116
Галушко А.	Порівняльно-правовий аналіз кримінального законодавства України та європейських держав щодо співучасті та відповідальності за неї.....	120
Єрменчук В.	Примирення винного з потерпілим у кримінальному праві України.....	124
Жегунова А.	Місце інституту примусових заходів виховного характеру в правовій системі України: проблемні питання.....	127
Кошель Д.	Покарання неповнолітніх: аналіз та пропозиції щодо вдосконалення системи.....	130
Молдованенко І.	Примусові роботи як вид покарання в кримінальному праві України.....	133
Полінкевич К.	Міжнародний досвід призначення покарання за незакінчений злочин.....	137
Попович А.	Теоретичний аспект поняття штрафу як юридичної категорії.....	141
Таран М.	Щодо суттєвої ознаки кримінальної відповідальності.....	144
Черняк Н.	Актуальні проблеми інституту спеціальної конфіскації в кримінальному праві України.....	147
Чорнорот Н.	Кримінальна відповідальність медичних працівників: порівняльно-правовий аспект.....	151
Швець Г.	Мета чи цілі покарання: як правильно?.....	155
Ярмоленко А.	Конфіскація майна у кримінальному праві.....	157

РОЗДІЛ IV
ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ТА УЗГОДЖЕНОСТІ
КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Дубовенко В.	Види пред'явлення для впізнання.....	161
Ільченко А.	Особливості предмета доказування у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.....	165
Загляда В.	Повноваження прокурора в процесі здійснення нагляду за досудовим розслідуванням.....	168

Одінцов О.	Роль предмета доказування в кримінальному провадженні.....	172
Перебийніс С.	Інститут медіації у кримінальному процесі: зарубіжний і національний виміри.....	175

РОЗДІЛ V
СУЧАСНІ ФОРМИ ПРОТИДІЇ ДЕВІАНТНИМ ПРОЯВАМ:
КРИМІНОЛОГІЧНИЙ, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИЙ
І КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТИ

Чорнозуб Л.	Загальні правові засади попередження та боротьби зі злочинністю в Європейському Союзі.....	180
Чорнозуб Л., Таран З.	Основоположні аспекти насильницької злочинності неповнолітніх.....	184
Кіян Т.	Про деякі загальні положення теорії криміналістичної ідентифікації, групофікації та діагностики.....	187
Адаменко К.	Особливості позбавлення волі в окремих зарубіжних країнах.....	191
Асаула О.	Застосування сучасних технічних засобів у судовій фотографії.....	194
Бубела А.	Корупція в сфері охорони здоров'я.....	198
Валюшок Д.	Детермінанти транснаціональної злочинності.....	202
Кльоеан Н., Вотріна О.	Соціологічний підхід у визначенні злочинності.....	205
Кльоеан Н., Молодецька А.	Класифікація факторів повторної криміналізації рецидивного злочинця.....	209
Комич Д.	Основні шляхи протидії девіантній поведінці особи.....	212
Галицький С.	Євроінтеграція та її вплив на гуманізацію виконання і відбування покарань в Україні.....	216
Греков О.	Особливості побудови та перевірки криміналістичних версій.....	219
Дрозденко А.	Значення судового почеркознавства в розкритті і розслідуванні кримінальних правопорушень.....	223
Жолонко С.	Розвиток криміналістичної реєстрації у ХІІІ-ХІХ ст.....	227
Жук Д.	Протидія транснаціональній організованій злочинності.....	230

<i>Клапчук А.</i>	Роль мікроб'єктів в розкритті і розслідуванні кримінальних правопорушень.....	234
<i>Кльоеан І</i>	Сучасні функції кримінологічної науки.....	237
<i>Лемещенко А.</i>	Роль техніко-криміналістичних засобів в кримінальному процесі.....	241
<i>П'яненко Я.</i>	Фонові явища у детермінації злочинності.....	244
<i>Смирнова М.</i>	Теоретико-правові основи поняття корупції як негативного соціально-правового явища.....	247
<i>Кіян Т., Таран З.</i>	Основні дефініції та властивості криміналістичної методики.....	251
<i>Тімохіна Н.</i>	Особливості системи методів кримінологічного дослідження.....	244
<i>Цуркан Т.</i>	Заходи щодо запобігання небережним злочинам.....	257

РОЗДІЛ VI
ЛЮДСЬКИЙ ФАКТОР І КРИМІНАЛЬНИЙ ЗАКОН
В ПУБЛІЧНО-ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ:
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ, ІСТОРИКО-ЮРИДИЧНИЙ
І ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

<i>Коломиець Ю.</i>	У головно-правовая идеология: чьи интересы выражаются?.....	261
<i>Сидоренко О., Бельська Л.</i>	Аксіологічне розуміння прав людини.....	264
<i>Бура Т.</i>	Історія формування структури закону України про кримінальну відповідальність.....	268
<i>Бусора О.</i>	Поняття та сутність демократії.....	271
<i>Глібо Я.</i>	Фактори формування і розвитку громадянського суспільства.....	275
<i>Гречана А.</i>	Правові проблеми забезпечення ефективності права.....	279
<i>Донченко В.</i>	Історія виникнення інституту примусових заходів медичного характеру в Україні.....	282
<i>Ткаля О., Догарева Ю.</i>	Проблеми вдосконалення законотворчого процесу.....	287
<i>Євдокименко Є.</i>	Зброя як предмет злочину: історичний аспект.....	291
<i>Євдокимов Ю.</i>	Проблеми взаємодії основних інститутів держави.....	295
<i>Залобовська А.</i>	Фактори формування правової культури.....	299
<i>Коцюбинская А.</i>	Соотношение понятий: «уголовный закон», «у головное законодательство», «закон об уголовной ответственности».....	303

<i>Нікітенко А.</i>	Історія становлення кримінальної відповідальності за податкові злочини.....	308
<i>Поліщук Ю.</i>	Елементи системи законодавства.....	312
<i>Романова І</i>	Розуміння поняття правовідносин.....	316
<i>Секкер К.</i>	Праворозуміння як особлива категорія філософії права.....	319
<i>Сидоренко О., Бубела А.</i>	Сім'я як цінність права.....	322
<i>Сирма А.</i>	Вплив механізму дії права на процес формування поведінки особи.....	325
<i>Спиця О.</i>	Порівняльно-правовий аналіз задач та принципів кримінального законодавства України та окремих країн Європейського Союзу.....	328
<i>Спінатій В.</i>	Історія розвитку інституту повторності у кримінальному праві на теренах України.....	332
<i>Тузов Р.</i>	Історія розвитку права на захист за Руською Правдою та Литовськими Статутами.....	335
<i>Філатова Н.</i>	Форми розкрадання чужого майна за кримінальним законодавством дорядянського періоду.....	339

РОЗДІЛ VII
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО В МІЖГАЛУЗЕВИХ ЗВ'ЯЗКАХ:
ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИЙ ТА ПРИВАТНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ

<i>Бойчук А.</i>	Юридична відповідальність за правопорушення земельного законодавства в часи існування Радянської України (1917-1991 рр.).....	344
<i>Кіян О.</i>	Поняття та елементи механізму адміністративно-правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	348
<i>Каплій О.</i>	Розширення кримінально-правової охорони свободи слова та діяльності ЗМІ шляхом встановлення відповідальності за цензуру.....	353
<i>Сидоренко О., Снеговий В.</i>	Антропологічний підхід в закріпленні прав людини.....	358
<i>Ткаля О.</i>	Суспільна шкідливість як ознака адміністративного правопорушення.....	362

<i>НАШ ПРАВИТВОРИ</i>	366
-----------------------------	-----

Наукове видання

**НОВІТНІ
КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
• 2017 •**

Збірник наукових праць

Відповідальний редактор
О. В. Козаченко

Формат 60x84 1/16. Ум. друк, арк 22,4. Тираж 300 пр. Зам. № 534-403.

ВИДАВЕЦЬ І ВИГОТОВЛЮВАЧ
Товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Ліон».
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1506 від 25.09.2003 р.